Hukuk Bölümü 2001/79 E., 2001/86 K.

- **İMAR YOLU GÜZERGAHINDA KALAN KAÇAK YAPININ YIKTIRILMASI**
- **KAÇAK YAPININ YIKTIRILMASI**
- **TAZMİNAT DAVASI**

- 2247 S. UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAK... [Madde 15]
- 2247 S. UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAK... [Madde 27]
- 2577 S. İDARİ YARGILAMA USULÜ KANUNU [Madde 2]
- 2942 S. KAMULAŞTIRMA KANUNU [Madde 14]
- 2981 S. İMAR VE GECEKONDU MEVZUATINA AYKIRI YAPILARA UY... [Madde 13]
- 2981 S. İMAR VE GECEKONDU MEVZUATINA AYKIRI YAPILARA UY... [Madde 14]
- 3194 S. İMAR KANUNU [Madde 32]

"İçtihat Metni"

OLAY : Çankaya Belediyesince çalışma programına alınan imar yolu güzergahında kalan deponun, sahibince 2981-3290-3360 sayılı Yasalardan yararlanmak için başvuruda bulunulmaması nedeniyle kaçak yapı niteliğinde olduğu saptanmış; 7 gün içinde boşaltılarak yıktırılması, aksi takdirde belediyece yıkılarak masrafların kendisinden tahsil edileceği hususu davacıya bildirilmiştir.

Davacı tarafından, Ankara 8. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin E: 1997/849 D.İş sayısında açılan tespit dosyasına ibraz olunan bilirkişi raporuna göre, deponun yapı bedelinin 4,318,258,230.- TL. olduğu saptanmıştır. Davacı vekili, müvekkili tarafından yıktırılan yapı için belediyece herhangi bir bedel ödenmediğini ileri sürerek, fazlaya ilişkin haklar saklı kalmak kaydıyla, 4,118,712,000.- TL. zararın, tespit tarihi olan 30.12.1997 tarihinden itibaren yasal faiziyle birlikte tazmini istemiyle, 20.1.2000 gününde adli yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 26. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ; 14.6.2000 gün ve E: 2000/35, K: 2000/386 sayı ile, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 32. maddesine göre ruhsatsız binaların kaçak yapı sayıldığı ve yıktırılması halinde aynı Kanun hükümlerinin uygulanması gerektiği; 2577 sayılı Kanun'un 2/1-b. maddesi gereğince idari eylem ve işlemlerden doğan zararla ilgili davalara bakmakla idare mahkemelerinin görevli olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş; bu karar, YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ'nin 5.10.2000 gün ve E: 2000/8887, K: 2000/8300 sayılı kararıyla onanmak suretiyle kesinleşmiştir. Davacı vekili, aynı istekle, 9.5.2001 gününde idari yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 6. İDARE MAHKEMESİ; 16.5.2001 gün ve E: 2001/600, K: 2001/611 sayı ile, 2981 sayılı İmar Affı Kanunu'nun 13. maddesinde, ıslah imar planına göre muhafazası mümkün olmayan veya aynı Kanun'un 14. maddesinin a, b, c, d, e, g, h ve i bendleri kapsamında kalmaları nedeniyle bulundukları yerde korunamayan gecekondu sahiplerinden hak sahibi sıfatı taşıyanlara, Kanun'un 13/b. maddesi uyarınca aynı bölgede veya bir gecekondu önleme veya ıslah bölgesinde veya yakın bölgelerde yapılmış ıslah imar planları içinde meydana gelen boş imar parselleri müstakil, hisseli veya kat mülkiyeti esasına göre verileceğinin ve bu gibi hallerde gecekondu sahibine ayrıca enkaz bedelinin bu Kanunla kurulan fondan belediye veya valilikçe ödeneceğinin öngörüldüğü; öte yandan, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 14. maddesine göre, takdir olunan bedel ile maddi hatalara karşı adli yargıda dava açılabileceği; olayda, sözkonusu binanın ruhsatlı olmadığı gibi Af Kanunu kapsamında değerlendirilecek bir gecekondu niteliğinin de bulunmadığı, kamulaştırılması veya enkaz bedeli ödenmesine ilişkin bir encümen kararı da sözkonusu olmadığından, taşınmazın yıktırılmasından sonra ortaya çıkan bina bedeline ilişkin uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş; bu karar, temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ali HÜNER'in Başkanlığında, Üyeler: Yılmaz DERME, Ümran SAYIŞ, Bekir AKSOYLU, Sabriye KÖPRÜLÜ, Ertuğrul TAKA ve Turgut ARIBAL'ın katılımlarıyla yapılan 12/11/2001 günlü toplantısında, Raportör-Hakim İsa YEĞENOĞLU'nun davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mustafa EKİNCİ ile Danıştay Savcısı Emin Celalettin ÖZKAN'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki yazılı ve sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

USULE İLİŞKİN İNCELEME:

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, adli ve idari yargı yerleri arasında anılan Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu ve idari yargı dosyasının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak, davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği, adli yargı dosyasının Başkanlık yazısı ile getirtilerek incelemeye alındığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık görülmemiş, esas inceleme yapılmasına oybirliği ile karar verilmiştir.

ESASA İLİŞKİN İNCELEME:

Dava, imar yolu güzergahında bulunan davacıya ait kaçak yapının yıktırılması nedeniyle uğranılan zararların tazmin edilmesi isteminden ibarettir.

Dosyanın incelenmesinden, davacının hissedarı olduğu tapulu arsa üzerinde izinsiz yaptığı deponun, imar planına göre adalararası yol güzergahında kaldığı; davacı tarafından, sözkonusu yapı için 2981 sayılı İmar Affı Yasası'ndan yararlandırılması ve kendisine kullanma izni verilmesi için herhangi bir başvuruda bulunulmadığının idarece saptandığı; davacıya tapulu arsası için başka yerde arsa tahsis edilmiş ise de, kaçak yapı niteliği taşıyan depo hakkında idarece herhangi bir kamulaştırma işlemi ve bu kapsamda bir bedel takdiri yapılmayıp, yıkılmak suretiyle kaldırılmasına karar verildiği; davacının, idarenin bu yoldaki tebligatı nedeniyle depoyu yıktırması üzerine, bilirkişi tarafından tespit edilen bedelinden enkaz bedeli düşüldükten ve yıkılan istinat duvarının bedeli de ilave edildikten sonra hesaplanacak zararının tazmin edilmesi istemiyle bu davayı açtığı anlaşılmaktadır.

Olayda, davalı Belediyece yapılmış bir kamulaştırma işlemi olmadığı ya da bu kapsamda bir bedel takdiri yaptırılmadığı gibi, 2981-3290-3360 sayılı Yasalardan yararlanmak için başvuruda bulunmayan davacıya ait deponun ruhsatsız ve kaçak yapı olduğu tartışmasızdır.

Bu durumda, hernekadar davacı tarafından Ankara 8. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin E: 1997/849 D. İş. sayısında açılan tespit dosyasında yapı için bedel tespiti yaptırılmış ve bu bedel dava konusu edilmiş ise de, ortada idarenin 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu kapsamında bir işleminin bulunmaması karşısında, davanın sözüedilen Yasa'nın 14. maddesinde işaret edilen bedel arttırma davası niteliğinde olduğunun kabulüne olanak bulunmamaktadır. Nitekim, dava dilekçesi incelendiğinde, davacının bu yönde bir isteğinin bulunmadığı ve davasını idarenin uygulanmasından doğan zararın giderilmesi istemiyle açtığı açıkça

görülmektedir.

Belirtilen duruma göre, imar planı ve buna dayalı imar uygulaması sonucunda uğranılan zararın tazminine yönelik bulunan davanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b. maddesinde yer alan "İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları" kapsamında idari yargı yerince çözümlenmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, Ankara 6. İdare Mahkemesi'nce verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

SONUÇ : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 6. İdare Mahkemesi'nin 16.5.2001 gün ve E: 2001/600, K: 2001/611 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 12.11.2001 gününde KESİN OLARAK OYBİRLİĞİ ile karar verildi.